

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 396

van **YVES BUYSSE**

datum: 14 februari 2023

aan **JO BROUNS**

VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Collectief maatwerk - Doorstroom

Maatwerkbedrijven zijn organisaties/ondernemingen die de inschakeling van doelgroepwerknemers als kerntaak hebben. De economische activiteiten worden daaraan aangepast. In een maatwerkbedrijf heeft minstens 65 procent van de werknemers een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Maatwerkbedrijven kunnen, in functie van de noden van hun werknemers, bijkomende ondersteuning krijgen om hun kerntaak te realiseren en infrastructuuraanpassingen te doen.

Omdat de plaatsen beperkt zijn, besteedt de nieuwe regelgeving veel aandacht aan doorstroom. Zo slibt het systeem niet dicht en gaan de plaatsen naar mensen die de ondersteuning echt nodig hebben. Na een grondige evaluatie kunnen doelgroepwerknemers eventueel doorstromen naar de reguliere economie. Met een stage op de werkvloer van een potentiële werkgever worden ze begeleid bij de overstap.

1. Hoeveel doelgroepmedewerkers stroomden door naar het normaal economisch circuit? Graag een overzicht per provincie voor de periode 2019-2022.
2. Graag een overzicht van sectoren waar doelgroepmedewerkers doorstroomden, per provincie voor de periode 2019-2022.
3. Hoeveel doorgestroomde doelgroepmedewerkers dienden opnieuw een aanvraag in om werkzaam te zijn binnen een maatwerkbedrijf? Graag een overzicht per provincie voor de periode 2019-2022.
4. Hoe evalueert de minister de doorstroom vanuit maatwerkbedrijven?
5. Op welke manier houdt VDAB rekening met de expertise vanuit maatwerkbedrijven om tot een advies tot doorstroom te komen? Vindt hierbij overleg plaats?

ANTWOORD

op vraag nr. 396 van 14 februari 2023

van **YVES BUYSSE**

1. Voor de periode 2019-2022 stroomden 2.627 doelgroepmedewerkers door naar het normaal economisch circuit. De tewerkstellingen binnen collectief maatwerk worden 24 maand opgevolgd nadat het WOP-dossier werd afgesloten. Wanneer binnen deze periode er een tewerkstelling in het normaal economisch circuit (dus zonder WOP) wordt teruggevonden, spreken we van doorstroom. Hier worden WOP's met doorstroom geteld - eenzelfde persoon die binnen deze periode meerdere WOP-tewerkstellingen had, kan ook mogelijk meerdere keren doorstromen.

De verdeling per provincie (op basis van de verblijfplaats van de doelgroepwerknemer):

provincie verblijfplaats	aantal doorstroom
Antwerpen	742
Limburg	353
Oost-Vlaanderen	581
Vlaams-Brabant	255
West-Vlaanderen	678
Brussel	8
Buiten Brussel/Vlaanderen	10
Totaal	2627

2. Deze gegevens zijn niet beschikbaar.
3. 487 doorgestroomde doelgroepmedewerkers dienden opnieuw een aanvraag in om werkzaam te zijn binnen een maatwerkbedrijf. 487 WOP's zijn gestart nadat er doorstroom werd gemeten na een tewerkstelling binnen collectief maatwerk en waarbij er na deze doorstroom een nieuwe tewerkstelling binnen de sociale economie werd gestart (WOP).

De verdeling per provincie (op basis van de verblijfplaats van de doelgroepwerknemer):

provincie verblijfplaats	SEC_NEC_SEC
Antwerpen	150
Limburg	63
Oost-Vlaanderen	105
Vlaams-Brabant	44

West-Vlaanderen	123
Brussel	2
Totaal	487

4. Het is positief dat er tussen 2019-2022 2.627 doelgroepwerknemers doorstroomden. Collectief maatwerk is immers een groeiverhaal waarin we ernaar streven dat doelgroepwerknemers steeds minder ondersteuning nodig hebben. In het beste scenario is er sprake van doorstroom, maar het is een illusie dat dit voor iedere werknemer haalbaar is. De doelstelling was en is nog steeds maatwerk. Vandaar dat ik ook steeds de boodschap heb uitgedragen dat we doorstroom trachten te realiseren wanneer dit mogelijk is voor de werknemer.

Dit wil natuurlijk niet zeggen dat ik er deze legislatuur niet alles aan wil doen om doorstroom te stimuleren. Mijn diamant hier is Individueel Maatwerk. Deze maatregel zal als brug fungeren tussen de sociale economie en het normaal economisch circuit. Doelgroepwerknemers zullen kunnen doorstromen naar het normaal economisch circuit maar toch nog een vorm van begeleiding kunnen krijgen via de begeleidingspremie, de terugkeergarantie zal ervoor zorgen dat werknemers die doorstromen, maar waarvoor het normaal economisch circuit toch niet gepast blijkt te zijn, terug kunnen naar het maatwerkbedrijf wat een grote onzekerheid zal wegnemen, en er zullen zelfs hybride vormen van tewerkstelling mogelijk worden waarbij doelgroepwerknemers gedeeltelijk in het SEC en gedeeltelijk in het NEC aan de slag kunnen.

Daarnaast bekijkt mijn administratie op welke manier we de doorstroomtrajecten kunnen optimaliseren. Begeleiding van werknemers die doorstroomklaar zijn in hun stap richting het NEC blijft immers cruciaal. Het blijft een sprong in het duister. Hier denk ik in eerste instantie aan het wegnemen van de fases die het doorstroomtraject nu zo rigide en lineair maken.

5. Op vraag van de werknemer, werkgever of na een tewerkstelling van 5 jaar komt een evaluator van VDAB fysiek op de werkvloer langs om een gesprek te hebben met de doelgroepwerknemer en de werkgever (meestal de sociale dienst en een werkvloerbegeleider) om het werkondersteuningspakket (WOP) en de doorstroomkansen van de doelgroepwerknemer te evalueren.

Dit gesprek wordt aan de hand van een document, een inhoudelijke vragenlijst m.b.t. de situatie en het functioneren van de klant, aangereikt door VDAB, voorbereid door de werkgever in overleg met de doelgroepwerknemer.

Op deze manier wordt de expertise van de maatwerkbedrijven en hun kennis van het functioneren van de klant op de werkvloer meegenomen tijdens het evaluatiegesprek.

Er dient steeds een actueel Persoonlijk ontwikkelingsplan (POP) van maximaal 1 jaar oud opgemaakt te zijn in het vertrouwelijk luik van de klant. Deze informatie vanuit het laatste POP (en de voorgaande POP's) wordt gebruikt door de VDAB evaluator om zich grondig voor te bereiden op dit gesprek.

Aan de hand van het gesprek tussen de 3 partijen en de beschikbare informatie wordt er een inschatting gemaakt van de mogelijkheid tot het opstarten van een doorstroomtraject. VDAB kan steeds beslissen om een doorstroomtraject op te starten indien uit de evaluatie blijkt dat de doelgroepmedewerker doorstroomklaar zou zijn.

Meerdere werkgevers binnen de sociale economie zijn ook promotor of partner van een gemandateerde voor doorstroombegeleiding. Zo is het toegelaten om mensen uit de eigen organisatie te begeleiden met inzet van hun eigen opgedane specifieke expertise.